Lietas Nr. /lietas numurs/
Lietas arhīva Nr. /lietas arhīva numurs/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Preiļos 2015.gada 24.augustā

Preiļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I. Beitāne,
izskatīja rakstveida procesā civillietu AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu,

Aprakstoša daļa

2014.gada 1.decembrī tiesā saņemta prasītājas AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2009.gada 17.februārī plkst.18.45 atbildētājs veica reģistrāciju SIA /nosaukums/ mājas lapā /interneta adrese/ un pārskaitīja SIA /nosaukums/ aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksu Ls 0,01 apmērā, maksājuma mērķī norādot, citējot: "Piekrītu /nosaukums/aizdevuma līguma nosacījumiem".2012.gada 8.oktobrī plkst. 14.59.34 atbildētājs no sava prasītājas mājas lapā /interneta adrese/izveidota lietotāja konta nosūtīja prasītājai pieteikumu aizdevuma Ls 400,00(569,15EUR) apmērā saņemšanai. Aizdevuma pieprasījums tika apstrādāts un pieņemts lēmums par pieprasītās aizdevuma summas piešķiršanu atbildētājam. Aizdevuma summa Ls 400,00 (569,15EUR) tika pārskaitīta uz atbildētāja norēķinu kontu, tādējādi 2012.gada 8.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts /nosaukums/aizdevuma līgums Nr. 982634013 par aizdevuma summu Ls 400,00 (569,15EUR) apmērā un aizdevuma piešķiršanas komisijas maksu Ls 40,00 (56,91EUR) apmērā ar aizdevuma apmaksas termiņu līdz 2012.gada 7.novembrim.Saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumu 10.2.1.punktu, sākot ar 2012.gada 8.novembri atbildētājam tika aprēķināts līgumsods 1% apmērā no kopējās kavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.2012.gada 14.decembrī prasītāja uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi nosūtīja atgādinājuma vēstuli, lūdzot līdz 2012.gada 29.decembrim izpildīt savas maksājuma saistības Ls 602,80 (857,70EUR) apmērā. 2013.gada 25.janvārī prasītāja uz atbildētāja deklarēto dzīvesvieta adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi nosūtīja pirmstiesas brīdinājuma vēstuli, lūdzot līdz 2013.gada 9.februārim izpildīt savas maksājuma saistības Ls 787,60 (1120,65EUR) apmērā.2013.gada 29.aprīlī prasītāja nodeva atbildētāja parādu piedziņai SIA "/nosaukums/". SIA "/nosaukums/ neizdevās panākt vienošanos ar atbildētāju par saistību izpildi. 2014.gada 16.janvārī prasītāja uz deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi atkārtoti nosūtīja vēstuli, lūdzot līdz 2014.gada 31.janvārim izpildīt savas maksājuma saistības 1252,12EUR apmērā. 2014.gada 6.februārī prasītāja nodeva atbildētāja parādu piedziņai SIA "/pers. D/".SIA "/pers. D/" neizdevās panākt vienošanos ar atbildētāju par saistību izpildi. 2014.gada 7.jūlijā prasītāja uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi un reģistrācijas laikā norādīto elektroniskā pasta adresi nosūtīja vēstuli, lūdzot līdz 2014.gada 22.jūlijam izpildīt savas maksājuma saistības 982,88EUR apmērā. Atbildētājam ir aprēķināts līgumsods 713,64EUR, kuru prasītāja ir samazinājusi līdz 569,15EUR. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam pamatparādu 569,15EUR, procentus par kapitāla lietošanu 56,91 EUR un līgumsodu 569,15EUR, kopā 1195,21EUR apmērā. Noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus - 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas. Piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam visus tiesas izdevumus.

Norādīts, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

2014. gada 5.decembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot termiņu 30 dienas no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai. Paskaidrojumu atbildētājs nav sniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] panta noteikumiem ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas 2015.gada 24.februāra lēmumu civillieta AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu nodota izskatīšanai Preiļu rajona tiesai.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka, ka ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

2015. gada 8.aprīlī tiesnese noteica civillietas skatīšanu rakstveida procesā.Prasītājam un atbildētājam ir paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22] panta pirmo daļu, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.Prasītājs nav pieteicis noraidījumu. Atbildētājs/pers. F/ nav iesniedzis paskaidrojumu par prasības pieteikumu, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē un nav pieteicis noraidījumu.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Ievērojot Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Atbildētājs nav apstrīdējis pret viņu celto prasību.

Apmierināms prasītāja lūgums no atbildētāja piedzīt galveno parādu 626,06EUR apmērā.

Aizdevuma līguma Nr.982634013 vispārīgo īstermiņa aizdevuma līguma noteikumu 1.1.punktā noteikts, lai saņemtu aizdevumu, aizņēmējs reģistrējas mājas lapā, norādot visas pieprasītās ziņas. Aizdevuma līguma 1.3. punkts noteic, ka reģistrācijas laikā aizņēmējs no aizņēmēja konta pārskaita uz aizdevēja kontu aizņēmēja reģistrācijas komisiju. Aizņēmējam ir pienākums norādīt maksājuma mērķi saskaņā ar aizdevēja norādījumiem mājas lapā. Aizņēmēja identifikācijas gadījumā aizņēmēja reģistrācijas komisija nav jāmaksā. Aizdevuma līguma 1.8.punktā noteikts, ka reģistrējoties mājas lapā un iesniedzot aizdevuma pieprasījumu, aizņēmējs apliecina, ka aizņēmējs ir iepazinies ar aizdevuma līguma vispārīgajiem noteikumiem, un tie saskan ar aizņēmēja gribu.

Atbilstoši aizdevuma līguma noteikumu 6.1.punktam, aizņēmējs maksā aizdevējam aizdevuma piešķiršanas komisiju un pagarināšanas komisiju saskaņā ar aizdevēja piedāvātu, aizņēmēja apstiprinātu un speciālos noteikumos norādītu apmēru.

Aizdevuma līguma Nr. 982634013 vispārīgo īstermiņa aizdevuma līguma noteikumu 7.1.punkts nosaka, ka aizņēmējs atmaksā aizdevējam aizdevumu, kā arī maksā aizdevuma piešķiršanas komisiju saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem un aizdevēja izstādīto rēķinu.

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka 2012.gada 8.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums Nr. 982634013,ar kuru atbildētājam tika piešķirts aizdevums Ls400,00(569,15EUR) apmērā, ar aizdevuma atmaksas termiņu līdz 2012.gada 7.novembrim.

Faktu, ka aizdevums par kopējo summu Ls 400,00(569,15EUR) apmērā tika izsniegts, apliecina AS "/nosaukums/" 2014.gada 27.novembra konta pārskats, saskaņā ar kuru prasītāja ir pārskaitījusi atbildētājam aizdevuma kredītu par kopējo summu Ls400,00(569,15EUR), līdz ar ko AS "/nosaukums/"savas uzņemtās saistības ir izpildījusi, savukārt atbildētājs savas saistības nav pildījis, sakarā ar ko viņam ir izveidojies parāds Ls 400,00(

569,15EUR) apmērā. Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Atbildētājs savas saistības saskaņā ar noslēgto līgumu nav izpildījis, līdz ar ko no viņa piedzenams galvenais parāds 626,06 EUR, t.i., neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 569,15EUR (400,00LVL) un aizdevuma piešķiršanas komisijas maksa 56,91EUR (40,00LVL).

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 569,15EUR apmērā. Līgumsods aprēķināts par laika periodu līdz 2014.gada 28.novembrim, prasītājs apstādinājis līgumsoda aprēķina pieaugumu, aprēķināmajam līgumsoda sasniedzot neatmaksātā aizdevuma pamatsummas apmēru 569,15EUR.

Aizdevuma līguma Nr. 982634013 vispārīgo īstermiņa aizdevuma līguma noteikumu10.2.1.punkts nosaka, ka par maksājumu kavējumu atbildētājam tiek aprēķināts līgumsods 1% apmērā no kopējās kavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumiskos procentus. Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Savukārt Civillikuma 1720.pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Civillikuma 1724.[1] panta noteikumi noteic, ka tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Tiesa atzina, ka līgumsods parāda summas apmērā nav samērīgs. Civillikuma 1717.pantā noteikts, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējuma lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Lai gan uz konkrēto lietu nav attiecināma tālāk norādītā tiesību norma, tiesa ņēma vērā, ka likumdevējs ir izvērtējis līgumsoda apmēru un atbilstību labticīguma principam, un 2014.gada 1.janvāra redakcijā Civillikuma 1716.panta trešajā daļā noteicis, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā SKC-212, līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1.panta pirmo daļu katrai fiziskajai un juridiskajai personai ir tiesības uz savu apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Šīs tiesības prasītājs varēja izmantot, tiklīdz radās tās tiesību aizskārums, jo maksājumi netika veikti no 2012.gada novembra mēneša, kas deva prasītājam tiesību savlaicīgāk griezties ar prasību tiesā par parāda piedziņu, tai skaitā līgumsoda piedziņu.

Judikatūrā ir atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (Augstākas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2004.gada 22.septembra spriedums lietā Nr.SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmums lietā Nr.SKC-43, 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.SKC-212).

Līdz ar to tiesai ir tiesības samazināt līgumsodu neskatoties uz līgumsoda cietēja lūgumu.

Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, bet ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Tiesa uzskata, ka līgumsoda samērīgums un taisnīgums izvērtējams atbilstoši Civillikumā 5.pantam un Civilprocesa likuma 5.panta piektajai daļai.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka tiesai nav tiesību un tas arī nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, kad prasītājs pamatoti pieprasīja saņemto pakalpojumu apmaksu, jo tādā gadījumā atbildētājs netiktu motivēts nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt naudas summas.

Pamatojoties uz augstāk minētajiem apsvērumiem, pieņemot grozījumus Civillikuma 1716.pantā, tiesa atzina, ka kopējais līgumsoda apmērs, kas piemērojams atbildētājam, ierobežojams ar 10 % no nesamaksātā pamatparāda uz prasības celšanas dienu. Līdz ar ko līgumsoda apmērs nosakāms 56,92EUR apmērā.

Prasība daļā par līgumsoda piedziņu 512,23EUR apmērā ir noraidāma.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu parāda samaksas faktu, tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veikto parāda aprēķinu. Saskaņā ar Civillikuma 1838.panta pirmo daļu to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tāpēc ir apmierināms prasītāja lūgums apstiprināt viņam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda summas 626,06EUR līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta nosacījumiem, no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram – samaksātā valsts nodeva 102,45EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā 107,15EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,15.,41.,42.,97.,190., 204.[1], 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/ par labu AS "/nosaukums/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ parādu 626,06EUR (seši simti divdesmit seši *euro* 06 centi), līgumsodu 56,92EUR (piecdesmit seši *euro* 92 centi), kopā 682,98EUR (seši simti astoņdesmit divi *euro* 98 centi), tiesas izdevumus 107,15 (viens simts septiņi *euro* 15 centi), kopā 790,13EUR (septiņi simti deviņdesmit *euro* 13 centi).

Noteikt AS "/nosaukums/" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos 6 (seši) % gadā no pamatparāda summas 626,06EUR no 2015.gada 24.augusta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasību daļā par līgumsoda 512,23EUR apmērā piedziņu noraidīt.

/pers. A/ noteikt termiņu piespriesto summu labprātīgai samaksai – desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2015. gada 24.augusta Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Preiļu rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Preiļu rajona tiesas tiesnese: I.Beitāne